

((پيش نهوهى هه رشتى بين، نهى كورد بين))
چهكى بى بيروباوهڤ سىدارهى جه ماوه ره

ئالاي سوورى كوردايه تى

ژماره - ۴ - مایسی ۱۹۸۱ ف ----- بانهمه پى ۲۵۹۳ ك

ئۆرگانى ناوهندى هیزی یتشمه رگه ی یاسۆك

سەرەباس

+ شيعر
+ ئايار و پەنجەدەرانى كورد
+ پازىكى كوردانە: چۆن خەمى دواپۆژ ھەلدەگيرئ؟!..
+ شادەمارە سەرەتاكانمان
+ لە كەلەپوورى شۆپشگيريمان
+ بانگى لە سەنگەرى پاسۆكەوہ
+ قوتابخانەى پاسۆك : (وانەى چوارەم) لۆلۆنيايليزم و كۆلۆنيايليزانى كوردستان
+ تەعريب
+ تيشكى لەخۆرى كوردايەتى، دىرېك لە داستانى بەچكەشيرانى نەتەوہى
+ تاريك و پوون
+ مالاوا: يەگرتنەوہى كوردستانى گەورە، جياخوازيبە يان يەكيتى و پزگارى؟...

دۆسته كانم باش بزائن
دوژمنانم باش بزائن
چەند باوەرم بە زەردەشت و
بە ئاویستا و بە خوا هەیه
هەزار هەندەش
باوەرم بە هەڵکردنی ئالا هەیه

*** ئایار و رەنجەدرانی کورد ***

زەحمەتکێشان و رەنجدارانی هەر کۆمەڵیک بەردی بناغەیی کۆمەڵ و دینەمۆی بەرەو پێشەو بەری میژوون. لە سەرتاسەری میژوودا بەرەنگار بوونەوهی بەشخوڕاوان و چەوساوان و هەلگرانی خوازی هەق، بە پووی زۆلم و زۆر و چەوساندنەوه، لە لاپەرە رەنگین و پڕ شکۆکانی میژووی کۆمەڵگەیی مرۆڤایەتی بوون و هەمیشە ویست و کار و ئاکاری ناپەوا مل کەچ بوو، بەرانبەر داد و رەوا و ویستی خێر خاویانەدا. یەکی ئایاری پیرۆزیش هێمای پوژی سەرکەوتنخوازی رەنجەدرانە بە سەر ویستی ناپەوای چەوسینەوهراندا. لەم رۆژەدا دەنگ و رەنگ و ئامانجی هەموو زەحمەتکێشانی دنیا، تیکەڵ یەک دەبن و هەموویان لە سەرکەوتنی هەق بە سەر ناھەق دا، یەک دەنگ دەبن و یەک دەگرن. هەموو جۆرە چەوساندنەوه و پووتاندنەوه و زۆر و داگیرکردنیکیش، لە نێرکی نارەوایی و نادروستی زۆر و ستەمەوه شین بوونەتەوه. بۆیە چارە و رێگای هەر هەمووشیان بە گزراچوونەوه و خۆراگرییە بەرامبەر ستەم. لە ژێر هەر بار و هەر ناو و دۆخیکدا بێت و ئاسودەیی و سەرفرازیی هەتا هەتاییش هەر ریشەکێشکردنی هەموو جۆرەکانی چەوساندنەوه و زۆلم دەبێت لە دنیادا.

نەتەوهی کوردی ژێر دەستە و پارچەپارچەکراوی نیشتمان داگیرکراوی چەوساوه لەم سەردەمەدا بە باریکی نمونەیی و چرپوونەوهی هەموو شیوە و شیوازەکانی چەوساندنەوهیەدا، هەر لە چەوساندنەوهی سیاسی و دەروونی / نەفسی و.. هتد تێدەپەڕی و چەوساندنەوهی نەتەوایەتی و چینیەتی و کۆمەڵایەتی دوژمنان و داگیرکەرانی هەموو مانا و ئاکارە ناپەواکانی فەرھەنگی چەوساندنەوهیان بۆ گرتۆتەبەر. بۆیە دەتوانین بە راشکاوی یەکی ئایار، بە ئایاری نمونەیی کوردی دانێین و خەباتی رەوای نەتەوهی کورد لە پیناوی (ئازادی و یەکسانی)دا، بە سەرتۆپ

و شاکاری خەباتی رهنجدهران و گهلانی چهوساوهه ژمارد بکهین. له مه وه هاو خهباتی و هاوچاره نووسی و گریه ندی خهباتی نه ته وایه تیانه و کومه لایه تیانه ی کورد و له گهل سه رجهم خهباتی گهلانی چهوساوه و چینی زهمه تکیشی جیهان، وهکو دیاردهیه کی سروشتی خوړسک دیته پیش و تینوتاو پیسه ندی خهباتی رزگاریخوازی کورد، به شیکی هه ره گرنگی ئه و خهباته یه دژی داگیرکهری و زۆلم و ئیمپریالیزم و کۆنه په رستی. کوردستانی شوړش و خوینیش ئاگردانی شوړش و راپه پینی ناوچه که یه.

له یادی پر شکوی ئایاردا، داوا له جه ماوه ری زهمه تکیش و سته مدیده ی کورد ده کهین، پتر تینوتاوی شوړشه که یان بلێسه بسینی و ههنگاوی چه سپاو به ره و (کوردستانی ئازاد و گهلێکی یه کسان) بنین.. تا گه وره ترین دینگه ی چهوساندنه وه و نارهوایی و ئیمپریالیزم و گهراکانی له جیهاندا پاکتاو کریت!

شه کاوه بیت ئالای زهمه تکیشانی کورد.

}}}}{رازیکى كوردانه: چۆن خەمى دواروژ هەلەدەگىرى؟!}}

شەرى عىراق و ئىران ئەو بار و هەلومەرجهى هینایە پىش، که دروشمى “رمانى حوکمی به عس” له دروشمىكى ناچارى و پىويستى دووره دەسته وه، بىته واقعیكى دەست هەلینجى وا که وهك دارى گەندەل. ها ئیستا نا ساتیکى دى لاریته وه. چیش له مه چاتر و پىويستتر نییه هەر چهنده سه بارهت/ به نىسههت ئیمهى كورده وه، که ئیمرو ئەوپهرى مومکن ئۆتۆنومییهكى راسته قینه یان تهواو یا فراوانه. بام ئاسۆی له مه پتر و پىشکه وتوو تریش هەبیت، به لام جارێ وا له زاراوه و به ژنوبالای ئۆتۆنومیا چه قیوین و جه ریندراوین! نه یسا. ئۆتۆنومیش گۆرانى دەسه لات و حوکمی گەرەك نییه، فشه مافیکه کهى به رانه ره کهت ناچار کرد، وهکو کاروبارى به رێوه به ریکى ئیدارى. هەندى یاسای پارێزگارکان (قانون المحافظات) له به ریه ک ده کیشیته وه و ناوکی ده برى و بانگی “ئۆتۆنومی!” به گویدا هەلەدا. به لام ئیمه سى جارن تاقیکردنه وهى تال و سهخت و ده ستبرای و بى فرسه تیمان له گەل به عسدا هه بووه. سالی ۱۹۶۳، دواى گەلاویژی ۱۹۶۸. پاشان ریکه وتنى “۱۱ ئازارى ۱۹۷۰” و خو خواردنه وهى چوار ساله!. له سى تاقیکردنه وه یشدا سى چوار دهسته و دهسه لات و بىر و ده موچاوى به عس مان دیوه و تاقیکردۆته وه. له گەل هەر هه موواندا كورتى هیناوه. له مه ودواش سه د ده مامکی دیکه ش بگۆرى و هه زار به رگی قورئانیش له به رکه ن، به عس هەر به عسه و ره گه زپه رستى و شو قینیتى و كوردكوژی له ناخياندايه. ئەمان بناغه که یان له سه ر ئەوانه هەلچنراوه، بۆیه شتى ئەوه بوو، نابى به ناوى “مافى كورد، یان ئۆتۆنومی له ژیر سایه ی هېچ رژی میکی به عسیانه دا. مه گەر بنه ما فیکرى و داروباره ریکه ستنبیه کانیا ن سه رله به ر بگۆرى. که ئەمه ش دووره. بۆیه دروشمى و رمانى حوکمی به عس دروست له شوینى خویدا بووه. به لام جاروبار یا زورجاران ئاوازی ده سه لاتدارى حوکم” السلطه الحاکمه “به رگوێ ده که وئى. بام ناچارى ئەمه مان به سه ردا سه پینى و نه شین رسته تهواوه که وهکو رسته یه کی به سوود/” جمله مفیده “ بلین: رمان و پاکتاوکردنى به عس و به عسایه تی، وهك بىر و بوون، یا چ نه بى بووترى ده سه لاتى به عس! .. ئەگین “ده سه لاتداریتى حوکم” صدام و سى چل ده ستوپیوه ندی ده کات و به س. ئەمه ش رووکه ش گۆریه و به س ئیمه ش نه یه که یان ئاغا یانى به عس و مامۆستا کانیا ن له به ر گۆرىنى ده مو چاو و نوێکردنه وهى ئەکته ره کان. كورد وتهنى “بۆره نه بى بازه بى، پلپله که ی تازه بى” که رهنگو رووی “صدام” ئەو شه وق و تازییه ی کال

بۆۋە، دەيگورن! و دامودەزگا و پاشخان و بنە و بارگەي وەكو خۆي دەمىنيتەوہ
ئەمەش (ترفيع) ه نەك (تقليب)!

ئەمە و! باشە ئەم چوار پىنچ سالە چمان بۆ داھاتوو و پاشەرۆژ پاشكەوت
کردوہ؟ ئەگەر جارن دروشمى (رمان)ەكە، پىۋىستىيەكى ناچارى و دوورە دەست
بوو، خۆ لەگەل ھەلگىرسانى شەرى (عيراق و ئيران) ھاتە بەر لوتمان. چمان ئامادە
کردوہ؟! بىرمان کردۆتەوہ: ئەگەر فلانە لا ھات وا ھەلسوكەوتى لەگەلدا بکەين،
چونكە باروھەلومەرچى ھاتنى وا دەبىت و وا دەبىت؟

يان ئەگەر فیسارەيان ھات، ئەمە داوامان دەبىت و ئاوا لە گەلیدا رەفتار دەكەين.
چونكە ئەوسا ناچارە ئەوھيان بکات يان ئەوھيان. ئەمەيانى کرد ئيمە وا دەكەين و
ئەوھيانى کرد واى لى دەكەين. ئەويان ناکات لە بەر ئەمانە و ئەوھيان نزيكە لەبەر
!...

سى بەرە ھەن! لە ھەر سى يشدا ھەين و نيشين! ھەين وەكو ناو، نين وەكو
كاريگەرئيتى! ئەوا ھىچ يەكيان، ھىچ لايەكى دەسەلات ناگرئیتە دەست، دوانەكەي
دى يەكيان نزيكە (ئەگەر لە چوار چىوہى لوعبە دەولەكەشدا بىت) لەو دوانەيان
يەكيان باسى مافى كورد و داواى كورد بە مەنتقى زەمانى روستەم دەكات وتارىكى
شەوہزەنگى لە ئىوارە ھاوباوہرکانياندا ديارە و رۆژانە بە چاوماندا دەچەقئیتەوہ..
جارى نەھاتون دەلین: ھەستى نەتوايەتى ھەستىكى شىۋينەر و روخينەر! ئەوى
تريشيان بە ديار ميراتى بەعسەوہ خۆي مەلاس داوہ.. بام ھەندئ "مەعقولیەتیش"
يان تيدا بىت!.. بەرنامەي ھەر سى (بەرە)كەش لە بەر روشنايى "مەگيات"ى نوئ
دانەپژىراوہ، لە سەر بناغەو بىرکردنەوہى دوور دەستى پوخانى دەسەلاتى بەعس
ھەلچنراوہ لە ھەر سى لاوہش "كورد سەرەنيزەيە، بى كورد چيان پى ناکرئ.. ئيمەش
چمان بۆ خۆمان نەکردوہ!

ئيمە لە كاتىكدا دەزانين، نەداگىرکەران و نە داگىرکەرانى داھاتوو. كە ئيمرۆ
فشە دۆستمانن و نە دام و دەزگا ئيمپريالى و نيو دەولەتەكان دەيانەوى كورد لە
ئاست و بارىكى وادا بىت كە مەسەلەكەي خۆي لە مستى خۆيدا بىت و يەكئ لە
مەسەلە ھەرە گرنگ و پەواكان لە سەر مىزى سازشكارى / مساوماتى دەولەتيدا
نەمىنى.. كوردستان ببىتە كوانووى شۆرشگىرى سەرەنيزەي خەباتى شۆرشگىرى
دژى ئيمپرياليزم و چەوساندنەوہ و دىكتاتورى لە ناوچەكەدا.

گریمان سبەي فلانە لابە كورسىيەكەي بەغدا شاد بوو، لە پياوہتى خۆي نا لە
بەر دوژمن زۆرى و پشوودان، يان ھەر مەبەستىكى دىكە وىستى لە كورد نيزىك
ببىتەوہ.. ئايا؟

۱- ھەموو لايەنە شۆرشگىرەكانى كورد، ۋەكو مەسەلەيەكى مىللى بالاترو پىرۆز تر لە مەسەلەى حىزبايەتى تەسك، چ پىرۆزە و داواكارىەكيان ھەيە؟ كامەتا بەرنامەى كارى مىللى يان داواى رەواى مىللى؟ راستە ھەمووى (ھوكمى زاتى راستەقەينە!!) داوا دەكات، بەلام يەكەم: ھوكمى زاتى ۋەكو چەمكىكى سىياسى لەۋەى ئىمپىرۇى بەعسەۋە دەگرىتەۋە تا دەگاتە ئەۋەى سويسىرى و بالاترىش تا سنورى فیدرالى!. دووهم: تا ئىمپىرۇ چوارچىۋەيەكى ديارى و فراوان و بە راستى راستەقەينە بۇ ئەو “ئۆتۈنۈمىيە” دانەپىژراۋە.

۲- زۆر رېى تىدەچى لە بارىكى ۋا پىشوو بە بەرھاتنەۋەدا، مەسەلەى “تەسفىيات” ى حسابى كۆن و نۆى لە ناو ھىزە سىياسىيە ناتەباكاندا توندتر بىت و ئەۋجا جەماۋەرى شارەكانىش تىۋە گلىندرى، ھەر بە جارئ ئەو ورە ماۋەى خەلكىش بروخىندرى.. يان بىزار كرىن

۳- لە حال و بارىكى پەيۋەندى دوژمنكارانەى نىۋ ئەو ھىزە سىياسىيە، داگىرەكەرەكە فرسەتى قايلكردى لايەك دەھىنەت و لاكەش بۇ دەسكەۋتى تايبەتى خۆى و خۇقايمكردن سەرخرەمانى تاقىكردەۋە كۆنە تال و خۇفرۇشىيە كۆنەكانمان پى دەكرىتەۋە، كورد دەداتە كورد خۇشيان لەۋلاۋە چەپلەمان بۇ دەتەقەين!... ئىمپىرۇ زۆر شت لە گۆرەپانەكە، نە بە لۆژىك و نە بە (زانست) و نە لەبەر رۇشناى “بىروباۋەردا” روو دەدەن، بەلكو زۆريان زادەى ھەۋا و ھەوس “مىزاجى” ئەم يان ئەۋن. ئەمە مەترسى ئەۋەى لى دەكرىت كە سبەى لە سەر ھەژمارى مەسەلە مىللىيەكان ھەزاران رەدەل و بەدەل و دىزە بەدەرخۆنە بكرىت. يان لەچاكرتىن حالەتدا ئەو ھەلە مېژۋويىيە، ۋەك سەدانى دىكە، لە دەست كورد بدرىت. ئەمەش دوا ھەلە، ھەرگىز كورد لەۋ بار و پىگە پتەۋ و گىرنگەدا نەبوۋە و لە دەستىش درىت ۋا بە ھاسانى ۋەكو خۆى لى نايەتەۋە!.. ئۆپۇزىسىۋنى عىراقىش ئەۋەندە لاۋاز و چاۋ لەدەستى كورد نابىت و بەۋ جۆرەش پاشاگەردانى نابىت. ئەگەر ئەم فرسەتە نەقۇزىنەۋە و پىراۋوپىر سوۋدى لى ۋەرنەگرىن و شوپىن پى خۇمان قايم نەكەين، بە دەردى سالانى داۋى “۱۹۶۸” ى بەعسىيەكانمان دەبەن كى بەعسى ۋا قايم كرد؟ بى گومان خۇمان ھەموو بەرھەلستكارى / ئۆپۇزىسىۋنى عىراقىش.. سبەيش ھەمان گالتهجار دووبارە دەبىتەۋە.

۴- چاۋەروانى ئەۋەش دەكرىت: ھەر لايەك و لايانە بىتە سەر ھوكم، بەربىتە گيانى لاكانى دىكە، لىرەدا ئىمەى كورد دەبى ھەموويان لە بەرەى بەرھەلستكاردا بىن، يان دەبى بکەۋىنە پال دەسەلاتەكە، تەنھا بەمەش مەسەلەكەمان دەپارىزىن. بەلام لە حال و بارىكى ۋادا ۋا ديارە ھەندى دەكەۋىتە بەرى ئۆپۇزىسىۋن و ھەندىك لايەنى

دهسه لاتداره که دهگریټ - دیاره پاش هندی پوی خو سپی کردنه وه! هر دوو لاشیان دهمانکه نه کوتهک و ساوهری لاکهی ترمان پی دهکوتن.. ئەگەر واش نه بیټ خو دان به دهسته وه و سازشکاری و / مناقصات دهست پی دهکات، هر یه که ی بو خو کردنه پیاوچاک یان بو پاکتاوکردنی لایه نه یاره به رانبره که ی ترسی خلیسکانی ههیه..

۵- هه میشه دوژمنان و داگیرکه رانمان له سوچی ئەو درزانه ی ناومانه وه، نهک تهنا خو دهکەن به ناوماندا، به لکو خوش دهرهنجینه ناو مهسه له میلی یه که شمانه وه، ئەمانیش که خویان داوولی ئیمپریالیزمی جیهانین پیلانه نیو دهوله تیهکان دینه ناو مهسه له که مانه وه، به مه سه ربه خوپی و خودیتی خو مانمان له دهست دهچی..

بو کونبرکردنی ئەم مه ترسیه، پیویسته مهسه له میلیهکان جوئ بکهینه وه له مهسه له حیزبیهکان و ناته بایهکان، که ناته بابی و ناکوکی لاوهکین، له چوینتی و جوړ و شیوهی چارهسهری ئەو مهسه له میلیانه دا بمینتته وه و سه ر نه کیشنه بنچینه ی مهسه لهکان. بویه ئیمه پیشنیاری ئەوه دهکەین که (ئوتونومی) - وهکو قوناغیک و سامانیکی کاتی - مهسه له ی گهلی کورد بیټ له کوردستانی باشوردا، ئینجا درو یان راست مادام هه مووان له سه ر خالی (ئوتونومی راسته قینه یان فراوان) ریکین و یهک دهنگین.. بو بهر برینه وه هه موو سازشکاری و بازرگانیهک بهو مهسه له یه وه و ریبیرینه وه له خو دان به دهسته وه و چهوساندنه وهی مافی کورد بو خزمهتی بهرژه وهندی حیزبایه تی..، پیشنیار دهکەین که:

۱ - ئوتونومی بو کوردستان له مهسه له ی فلان حیزب و فیساره لا جیا بکریته وه و وهکو مهسه له و داوای کورد بخریته پیش چاو.

۲- ئەگەر کرا هیزه سیاسییه شورشگیره دلسۆزهکانی کورد له سه ر ئاستی سه رکر دایه تیهکان بو دانانی چوارچیوه یهک بو ئەم (ئوتونومییه) کوبینه وه و ریککه ون له سه ری و بو هه موو جه ماوهری بلاوکه نه وه که ئەمه چوارچیوهی سه روشت و زانستی مافی کورده " له قوناغه دا" بو ئەوهی مهسه له ی جه ماوهر بکه ویتته دهست خو ی، نهک وهک جارانی جارن به بهندی نهینی / بنود سه ری و ریکه وتنی بن ته بهق دهستی جه ماوهر به زاخدا کریټ.. دهشبئ به لانی که مه وه ئەم خالانه ی تیدا ره چاو کریټ:

أ - دانان به بوونی کورد دا له کوردستانی باشوردا، وهک به شیک له نه ته وهی کورد.. که له چوارچیوهی عیراقدا هاو بهش و هاوتا و هاوشانه له گه ل عه ره ب دا.

ب - دیاریکردنی نیشتمان و میژووی گهلی کورد له کوردستانی باشوردا به (خانه قین و شاخی هه مرین و به ره و ژوور تا زاخو). وهک حه قیقه تیکی بی چه ندوچون.

ج - گېرمانە وەھى بارى ئەو ناوچانە بۇ پېش كودەتاي "۱۹۶۳" ئەويش بەگەرپانە وەھى نېشتە جېكرائ و دەرپەرپېنراوھكان بۇ شوپنە رەسەنەكانى خۇيان و نەھېشتىنى ھەر جۆرە شوپنە وارىكى دەستكارى نارەوايانەھى بە (عەرەب و بەعس) كردن.

د- دەسەلاتدارىتى "ھوكمى زاتى" دەسەلاتى تەواوى لە پرووى "ئىدارى و ئابورى و سىياسى و ئاسايشى و كۆمەلايەتپە وە" ھەبېت، تەنھا سىياسەتى پارىزگارى و دەروە و نوپنەرايەتى دىپلوماسى و دراو و نەخشەگشتى لە دەسەلاتى ناوھندا دەبېت.

ه - دادگايەكى دەستورى ھەبېت بۇ بەلاداخستىنى ھەر كېشەيەك لە نيوان ناوھندى و دەسەلاتدارىتى ئۆتۆنۆمىدا بېتە پېش، بەو مەرجهى ھەر دوو دەسەلاتدارىيەكە چوونىەك بەشدارى ئەو دادگايە بن و سەرۆكى دادگاش بە ھەلبىزاردنى گشتى بېت. و - ئەم شتانه لە دەستورى كاتى و ھەمىشەبېدا بچەسپى و پاشگەزبوونە و كەندركردن ھەلنەگرى.

لە گەل ووردەكارى وادا كە دەسەلاتدارىتى ئۆتۆنۆمى تەواو و گردەبى بە ھەموو ئەركەكانى كاروبارى "كارگېرى و سىياسى و ئابورى و كۆمەلايەتى و ئاسايشى ناوخۇ" وەكو ئەوھى لە خالى (د) دا ديارى كراوہ - ھەلسېت، ئەويش بە بەرچاوخستى جۆرى ئۆتۆنۆمىيەكەى سويسرا وەكو بناغەيەك بۇ ئۆتۆنۆمىيەكى راستەقىنە فراوان، كە وچانىكى سەرەتايى بېت بۇ بە دېھتئانى "ديارى كردنى چارەنوسى" نەتەوايەتيمان.

ئەوھى دەشلى كاتى نىيە و ئەمە داواكارى "تەجىزى" يە!!.. پېمان وايە "ئەگەر" دلسۆز بېت بۇ كورد، كات لەمە لە بارتەر بۇ كورد نايەتە پېش.. و ئەگەر ئەم ئۆپوزىسيونە شەپلەلېدراوھى ئېمپرو كە كورد بۆتە دارشەق و چۆتە بن ھەنگليانە وە - ئەگىنا خۇ بە پئوہ ناگرن - ئېمپرو ئەمەمان بۇ نەسەلمېنن" با لە پرووى ناچارى و تەكتىكىشە وە بېت!) سبەى ھەر ئاورېشمان لى نادەنە وە!! جگە لەوھى كەس لەوانەى ھەن بى كورد ھېچيان پى ناكرىت با ئېمە خۇمان يەك بېن و "كورد بېن پېش ئەوھى ھەر شتىكى دىكە بېن" ئەوجا بزائن وەك" كورەى سېو لە باخەل" تا نوپىزى شىوان دروینە بە ھەموويان ناكەين!!

جەماوهرى زەھمەتكىش و راپەرپووى كورد:

سوور بن لە سەر داواى خۇتان و پېمان لى داگرن.. رېنەدەن كەس بە دوو قسەى قەلەو چاو بەستان لى كات! ئېمپرو ئپوہ ھان لە بەردەم دوورپانىكى مېژوو بېدا، نەكەن رى بدەن ئەمجارەش بەرەكەتان لە ژېر پى دەرىنن.. سەدەقەى سەرى باوكى كەس نىيە و كەسېش خىرتان پى ناكات.. ئپوہ خوینى چاترىن رۆلەى خۇتان پېداوہ. خاوەنى

شەھید و گوندی سووتاو و ژيانی دەر بە دەری و پڕ مەینەتین.. خاوەنی راستەقینە ی ئەم مەسەلە یە ئەو پۆلانی تانن کە ژیانیان بە مەرگ گۆریوە و تەو.. ئەو دە مینیتە وە چی لە دەست نە چوووە بۆ یە هیچ مەنت باری نین.

پێشەڕگە ی کورد گیان لە سەر دەست:

تۆش کە رۆژانە بە گۆ مەرگا دە چیتە وە پەلاماری نە هەنگی داگیرکەر دە دەیت لە نابەرانبەرترین شەڕدا، بۆ ئەو دە ناکە ی سبە ی دەستە یە کە تری مشە خۆر لە سەر خوینی تۆ تە لاری چەند قاتی خۆفروشی بلند کە نە وە و جارێکی تر دەست بە زاخدا کەن.. ئە کەر تۆشیان پێ نە خلیسکا خۆت لێ بدزە نە وە و بخزینە باوەشی پایتەختە سوزانیە کانی داگیرکەرە نە وە.. ئەو دە ی تۆ دە ی کە ی شاکار و سەرتۆپی ئەو دە ی "فە لە ستینیان" و "فیتنامیان" و "لاوسیان" و "هەموو دنیا شە.. بۆ چیش؟ بۆ" ئۆتۆنۆمی!! "یە ک، کە خە لکی تر بە سکالا/ عەریزە و مانگرتنیک بە دەستی دینن.. دەبا چ نە بی" ئۆتۆنۆمیە کە " لە "ئۆتۆنۆمی" بە شەر بچی!!

داوای حسابی تەواو و پوون لە هەموو لایە کمان بکەن و ئیوەش پڕ مە دەن لە ناو زاراوە ی "ئیزم" اتیدا بتان تاسینن..

شادە مەرە سەرە تاکانمان

۲. ریز و سود لە هەموو تاقی کردنە وە یە کە جیهانی و نیو نیشتمان دە گرین و وەر دە گرین بە مەرگی ئە گەل بەرژە وە نە دی و ویست و ئارەزووی دەرونی کوردا بگۆنچی..

ئیمە لە و پووە وە کە ژیان و بوون و خەبات و دەستووری ژيانی هەر نە تە وە یە ک مۆلکی تاییە تی خویە تی و بەر هە می چالاکی و جموجۆلی کۆمە لایە تی و ژان و قوربانیە تی، تاقی کردنە وە و میژووی بە شیک لە پیروزی و بوونیە تی.. هەر هە موانیش ئازادن لە و رێچکە یە ی دە یگرن و لە و تاقی کردنە وە یە ی هە لی دە بژیرین و لە و جووری پڕیم و دەستوراتە سیاسی و کۆمە لایە تی و ئابووریە ی بە بەر خۆیانی دە بپن، تا ئە و شوینە ی لە سنووری دە سە لات و پەوای خۆیاندایە تی و دەستکیشانە، هە مان مافی نە تە وە یە کە دیکە ی تیدا نە بیست.. ئیمە لە م سووچە وە ریز لە ئیرادە ی ئە و نە تە وە نە دە گرین، پڕ بە خۆمان نادەین کە لە کاروباری تاییە تیدا خۆ تیه لە قورتین و ریش سپیتی تیدا بکەن، دیارە مە بە ستیش ئیرادە ی نە تە وە یە، کە ئیرادە ی رە نجە ران و زەحمە تکیشانە ی نە ک دە و لە ت و دە سە لاتداریتی، کە دە شی دژی ئە و ئیرادە یە بیست.. بە لام وە کۆ و دۆست و هاو خە بات و هاو چارە نوسی و هاو ژان و ئامانج (کە بریتیه لە ئاسودە یی و ئاشتی و بەختیاری و پە یووە نە ی بە رابەری و یە کسانێ نیو

گەلان) بە ئەمەکی مروققانە خۆمان ھەلدەستین و چاوەکردنە ناو ئیرادەى یەکتەرى و دەست درێژى و چەوساندنەوہى حیلە شەرعیانە!

دیسانەوہ، ئەو تاقیکردنەوہ میژوویانەى نیو نیشتمانى خۆشمان، کە بە چاک و خراپ و سەرکەوتن و تیشکانیانەوہ لە میژووی نەتەوہکەمان، ھەول دەدەین کە چاکەکەى قولترو فراوانتر کەینەوہ و چینیکی پتەوتر لە سەر ئەو چینە دارپێژین و خراپەکەشى خۆمانى لئ ھەلبویرین و بە پى ی پەندە کوردیەکەى " ھەر ئەقلە لە خسارئ" رەفتاریان لە گەلدا بکەین، ھەلەى پێش خۆمان باجى سەرکەوتنى ئیمەیه و ھى ئیمەش ھى داھاتوہ و بەم جورە. چونکە ھیچ شتى دومەلان نییە لە خۆیەوہ ھەلتوقئ: ژیان و خەبات و بوون بینایەکی ھەزاران چینە، ھەر دەستەو بەرھەیک ھاتوہ و چینیکی لە سەر ھەلناوہ و ھەر کەسەو سەردەمەش بە پى بارو ھەلومەرجى میژوویى خۆى بە ئەرکى خۆى ھەستاوہ. ھەر وەھا شۆرش و نەبەردیەکانى کوردیش ئەلقانیکی گری بەندى یەکن و یەکیان لە سەر ئەوہى تر ھەلچوہ.. زۆر پێویستە بۆ مەبەستى پەند و وانە وەرگرتن و دەولەمەندکردنى رێچکەى بەر دەمان ئەو تاقیکردنەوہ بخەینە بەردەم نەشتەرى لیکۆلینەوہ و توێژینەوہ و تاوتووکردن، نەک تانە و تەشەر و بەردبارانکردن! چونکە ئەوانە بەشکین لەبوونى کۆمەلایەتى و تفى سەرەو ژوور ھەلدانیش، ریشى پیاو خۆى دەگریتەوہ.

بۆیە ریز لەھەموو ئەو تاقیکردنەوہ و سەرتاسەرى رووداوہ میژوویەکانى کورد دەنین.. پێشکەوتووخوازى راستەقینە لە سەر زەمینەى واقعەوہ چاو برینە ئاسۆى پرونتر و پێشکەوتووتر و دوورترە: نەک کای کۆن بە با کردن و گۆر ھەلدانەوہ و لە خۆ ھەلگەرانەوہ. ئەمەیان ھەرزەبى و نەزانینە، کە ھیندەى کۆنەپەرستى و خۆنوساندن بە رابردووی بە سەرچوہوہ بئ کەلک و دزیوہ!

ئەم گەردوونە، بە ھەموو بوونەوہ، بە بئ گیان و گیاندار و ھۆشدارییەوہ لە سەر رى و پەویت و بە پى دەستور و یاسایەکی گشتى ھەن و گەشە دەکەن و دەجمین.. شتى ھەرەمەى و کوێزانە نین جا رووداوى، دیاردەى دەستورى شتى بزانی و نەزانین دەستورى خۆى ھەیه و پەکی لە سەر زانین و نەزانین ئیمە ناکەوئ، ھەر چەندە بە زانین و تئ گەشتن و روونبونەوہى دەتوانئ بە سودى مروق و بەرژووندى بە کار بیت و لە سوود و پێویستىەکانى نزیک دەبیتەوہ، بەلام ئەمە مانای ئەوہ نییە کە دەستور و یاسا مادىەکان کە ناچارن، دروست وەک دەستورى کۆمەلایەتى و گۆران و گەشە کردنە کۆمەلایەتیهکان بن!! لە یەکەمدا گۆران و گەشەو بوونەکان ئالى و ناچارین و بە خوازى کەس روونادەن و بەریشیان

پى ناگىرى، ئەگەر ھۆكۈمى روودانىان ھەتا پىش ، ئەمە ھەت مۇقەكەش لە لايەنى گۇرپانە و بايۇلۇجىيەكە دەگرىتەو ھە ...

بەلام لە رودا و دياردەو چالاكى و گۇرپانە كۆمە لايەتتەكاندا ھۆيەكى سەرودەر و ھەرە كارىگەر دىتە ناوھەو، كە لە مادە مردوھكاندا نىيە، ئەو پىش ھۆشى مۇقە... كە بە تەواوى چەندايەتى و چۇنايەتى و پلە و ناچارىتى و سەر لە بەرى خەسلەتەكانى لە گەل گۇرپان و چۇنە مادىھكاندا جياوازە، لە پىك گەيشتن و كارتىكراوھ و كارتى كردندا، ھۆشەكە“ كە خەسلەتى تايبەتى مۇقە“ زالە كە ئەم باسە گەفت و گۇ و كىشمەى زۇر ھەلدەگرى و حىزبان بە (باوھرمان بە مۇقە كە تاكە عامىلى ئىجابى و سەرەكىە لەم گەردونەدا) دا تەعبىرى لەم راستىە زانستىە بەدھىيە كردوھ.. ئەمەش ئەو ھە ناگەيەنى كە مۇقەكە، بام تاكە عاملى ئىجابى و سەرەكىش بىت، دەستورات و ياساى تايبەتى و سەرەخۇ و ديارى نەبىت، كە لە گۇرپانە كۆمە لايەتتەكاندا دەشكىتەوھ و رەنگ دەداتەوھ.. تەنھا دەرختن راستىەكى زانستى و سروسىتە و مېژووئە و رى برىنەوھىە لە تىكلالوكرنى دوو شتى جياواز كە بوون و گۇرپانى“ ماددى و بايۇلۇجى و كۆمە لايەتتە” و ديارى كردنى دەسلەت و ياسا و رەوتى جياواز و سەرەخۇ و تايبەتى ھەرىكەيانەوھ و بەرەسەت كردنى زال كردنى“ ھەر شتىكى“ دىكەيە بە سەر مۇقە و ياساكانى ژيان و بوونىدا.. چۇنكە ئەم تىكلالو كردن و زال كردنە مۇقە لە مۇقايەتى و تايبەتكارى خۇى دەختات و دەيكاتە شتىك كە نىە!

لىرەوھ دەتوانىن بە راشكاوى و دلئىيى ئەو راستىە زانستىە بخەينە روو كە ياسا گىشتىەكان بوون و ژيان و گەشەو گۇرپانى كۆمەلگەى مۇقايەتى و ھەكو ياسا گىشتى و دەستورە درىشتەكانى لە ھەموو كۆمەلگەى مۇقايەتى دا يەكى ، بىكەو سەرەتەى ھەرە ديارە و گىشت ئەمەش (پەلەى ژيان) ھ كە بزوينەرە دەستورى ھەرگىز نەگۇراو و بىچ داكوتاوى قولايى دەررون و بوونى مۇقەى سەر ئەم گۇى زەوئە بووھ و دەبىت.. ئەم پەلەى ژيانە ھەك دىنەموى ژيانى كۆمە لايەتى، بە ھەموو دوولايەكىيەوھ سەر ئەنجامى چوون يەك و لىك چووى ديارى دەنەخىشىن لە ژيانى ھەموو مۇقەدا.. بۇيە پىچوونەوھ و رامىنە و ھەلوئىستە لە ئاستى تاقىكردنەوھ مېژووئەكانى كۆمەلە جوئ جوئ كان مەرچىكى گىنگ و بە دەستەبەرى كورت كردنەوھى رىگەى دوورە سەر فرازى و سەرەكەوتنى خەبات و چالاكىيەكانى ھەر جولانەوھىكى رىزگارى خوازانەيە.. بەلام ھەر كۆمەلەى بارو ھەل و مەرچ و پلەو دەستوراتى تايبەتى و سەرەخۇى خۇى ھەيە، كە كەم تا كورتى جياوازە لە گەل ئەوانى دىكەدا و (خىصوصىيات)ى دەداتى.. دەبى ھۆش و گوشى مۇقەكەش لەم بارەيەوھ تى بخوئىرئەتەوھ.. دوو جورە سود ھەرگى و پىادە كردنى تاقى كردنەوھى بەر لە خوو كۆمەلانى دەرەوھش ھەن:

۱ - لاسایی کردنه وهی کویرانهء گویرانه وهی گیلانہی تاقیکردنه وهیک به کولک و موو و وهکو ههیه بۆ ناو کۆمه لگه یه ک، که له ههزار سهره وه بارو هه لکه وت و ههل و مهرج و چه ندایه تی و چونایه تی و سهر له بهری دارو باریه وه جیاوازو و سهر به خۆ و تایبه ته.. که هه میشه و له سهرتاسه ری میژوودا هه ولی وا تیشکان و پوچوون و مالمویرانی بهو لاه لئ شین نه بوته وه.. ئەم جوره شوین پی هه لگره تن و لاسایه له زۆر هۆه هاتوه..

أ - دهرویشایه تی و زات کویره بوونه وهی ئەوانه ی که که وتونه ته ژیر تین و تاوی بیروباوهریکی تایبه تی و زاتی خه لکی له خۆ هه راش تر.. هه ولدانی خۆ گه یاندنه ئاستی له خۆ به ژنه بالاتره به شوین پی هه لگرتهی کویرانه و نه زانانه.

ب - تی نه گه شتن و قول نه بوونه وهی زانستانه یه له مه سه له کۆمه لایه تی و پیشه کی و ئەنجام و مه به ست و توانا و پیویستی گۆران و ره وتی میژووی ... سهره نجی سهر ئاوی و ریپواراسایی خواست و ئامانجه کۆمه لایه تیه کانه.

ج - هه ستی په ستی و خۆ به که م گری، له ئاستی پیشکه وتن و بالاده ستی خه لکی دیکه و بپروا به خۆ نه بوون ...

د - نه بوونه ی قوتابخانه یه کی فیکری میژووی سهر به خۆی کۆمه لگه یه ک و هه ولی مشه خۆری و حازر خۆری.

ه - پشوو سواریی و ته نگه تیه ی گیانی خه بات و تیکوشان.. ئەمانه و دهیان هۆی دهروونی و مادی که ئەم چه وته ری لاسایی کردنه وهیه به هه ندئ که س ده گریت..

۲ - سوود وهرگرتهی هۆشمه ندانه، بریتی له بهر چاو خستنی ئەو تاقی کرده وانه و گونجاندنی ههر پیش دهستی و نموونه یه کی سهرکه وتوو له گه ل بارو ههل و مهرجی تایبه تی کۆمه لگه دا.. خۆنه جه پاندنه به وانه و وشه و قالبی وشک هه لاتوووه.

وهرگرتهی گیانی زیندوو ئەو تاقی کردنه وانه و بهرگی خۆمالی کردن به بهردا.. له م راسته ریبه دا داتاشین و خستنه سه رو لئ دابپین دیته پیش و دهبی هۆشی شوپشگێرانه وا رابینرئ که ترسی له و دهسکاری و گونجاندنه بشکی..

دهبی ههر هه موو ئەمانش، له بهر روشنایی پیویستیه کانی کۆمه لگه و پله و ئاستی گونجاندن و کاریگه ریتهی ئەو کۆمه لگه یه دا بکریت و ئەم خالانه ش بهر چاو خریت

أ - باری تایبه تی ماددی و مه عنه وی کۆمه لگه.. کوردی خۆمان دهلی (کۆزی کار گه ل ببینه قه مچک له ماست داگره). راستیتی و دروستی ئەمه له ژبانی پۆژانه و تایبه تیه وه دهگریته وه تا چالاکییه ههره بالاکانی به حه ساسیه ت و شیوه یه وه.. دهبی باری ماددی

و بناغە و جوړى ئەو كۆمەلگەيه بهرچاو بگيريت و له زەمینهى ئەو واقعەوه "انگلاق" بگرى بۆ گورپنى واقعیه كه ئەگەر فلانه يا فيساره تاقىكردنه وه خرابتر بن..

ب - هه لومەرجى ميژوويى ئەو كۆمەلگەيه به بهرچاوخستنى هه موو "معگيات" ه جياواز و گوراوه كانى نيوان ئەم و ئەويان, هەر له خووه تا دەر وه

ج - دەستور و ياسا كۆمەلایه تيبه كان.. دەبى دەستوورى قه راردایى كۆمەلایه تى و ياساكانى ناو كۆمەل و (عورف) و عاده تى كۆمەلگه بهرچاو بخريت. بازدان به سەر خەسلە ته تايبه تيبه كانى كۆمەلگه يه بازदान به سەر واقعيدا و هه موو هه وليك ئاو له دەنگدا کوتانه و زور جار ئەنجامى پيچەوانه ي پيوست و چاوه روان دەدات.

هه موو ئەو خالە راستيه زانستيانه ي پيشه وه به يه ك نمونه ر وون ده كه ينه وه با شوپشى گهلى (چين) بگرين: تيروانينيكى سه رپيچى ئەم تاقىكردنه وه يه, خو رپه ي ئەوه مان دەداتى, كه كه وتووین به سەر شانه ي ههنگویندا و خو مان له و چوارچيوه يه دا ده بينينه وه. كۆمەلگه يه كى دواكه وتوو ی, جوتياران زوربه ي گه ل و بربر پشتى شوپشن. داگيركه ريكي چا وچنوكى دپنده, مه به ست و خواستىكى جوت له گه ل ئەوه ي ئيمه. بار و هه ل و مه رجى چوون يه ك. ئەوه مان له و واقعیه دا, تاقىكردنه وه ي (شوپشى دريژخايه ن) يان دوزيبه وه و تاكه ريگاش بوو بۆ سه ركه وتنيان. كه واته تاكه ريگاي ئيمه ش هه ر ئەوه يه! به لام هه ندی ووردی كه ينه وه ده بينين ئەمانه هيچيان وانين.. مه سه له كه ي ئيمه له سه رى سه ره وه له مه جياوازه ... سه ركه وتنى ئەوان, ماناي سه ركه وتنى ئيمه نيه به هه مان دەستورى شيوه و قوپيه ي ئەو تاقى كردنه وه يه.. چونكه:

أ- ئەوان هه زاران سال بووه كه له ژير فه رمانه وای چه ند بنه ماله يه كى چينيدا گوزه راون, جا ئەو گوزه ران و فه رمان ره وايه چۆن بيت چۆن نه بيت.. سه ره به خو يى ناو خو يى سياسيان بووه, ئيمه هه زاران ساله ژير ده سته و حوكم كراوين له لايه ن بيگانه وه. ب - ئەوان ده ولە تىكى كۆمارى ديموكراسيان بووه " كه پاشان لای داوه " كه وتونه ته بهر په لامارى داگيركه ريكي بيگانه ي دهره كى.. ئيمه ده ولە تمان نه بووه, نيشتمانه كه مانيان پارچه پارچه كرده به سه ر چوار ده ولە تى مه ركه زى به هيزدا, داگيركه ره كه ي ئيمه له ناو خو ماندايه.. ئيستعمارى ئيمه ئيستعماريكى جى نشينه يه (استعمار استيطانى)ه..

ج - ئەوان ده به رابه رى داگيركه ره كه يان بوون له روى ژماره وه و چه ند به رابه ر بوون له روى خا كه وه ئيمه داگيركه رانمان چه ند به رابه رى ئيمه ن له روى ژماره و خاكيشه وه..

د - مه سه له ي ئەوان له ئاستى راي گشتى و نيوده ولە تاندا پشتگيرى لى ده كرا له زور لاوه وه كو ده ست دريژيه كى دهره كى نارەوا, جا چ له روى مه بده ئيه ت و

دلسۆزیه‌وه، چ له رووی تهماع و کئی بهرکئی ی دهوله‌ته ئیمپریالیستییه‌کانه‌وه ئیمه مه‌سه‌له‌که‌مان وه‌کو کیشهی ناوخۆ ده‌پوانریتئی و توانا و هه‌لکه‌وتی داگیرکه‌ران چاوی هه‌قیان له ئاستدا نووقاندوین..

ه - بارو هه‌ل و مه‌جئ ئه‌و رۆژه‌ی نیو ده‌وله‌تان و بینه‌پرکئی ی ده‌وله‌ته ئیمپریالیستییه‌کان و سه‌ر ئه‌نجامی یه‌که‌م جه‌نگی جیهانی به‌قازانجی ئه‌وان شکایه‌وه.. مه‌سه‌له‌ نیو ده‌وله‌تی و سیاسی (الوفاق الدولی) تایی داگیرکه‌رانمان قۆرس تر ده‌کات و - ئه‌وان پشتیان دابوو به‌ پشتی دۆستیکئی ستراتییژی و به‌رده‌وام و پشت به‌ پشته‌وه بووی وه‌کو یه‌کیته‌ی سۆفیت، ئیمه‌ له‌ هه‌ر چوار لاره‌ گه‌مارۆ دراوین و پشتمان به‌ ئاگرو پشتمان له‌ ئاگر ...

ز - ئه‌وان له‌ قوناغی پاریزگاری کیانی سیاسی و شوپرسی کۆمه‌لایه‌تیدا بوون.. ئیمه له‌ سه‌ر ریی مافی نه‌ته‌وایه‌تی و تا ده‌یان سالی تر " مافی دیاری کردنی چاره‌نوس و کیانی سیاسیداین جگه‌ له‌ خه‌سله‌ت و تاییه‌تکاری و جیاوازی هه‌ر دوو کۆمه‌لگه‌که ... دوو شتی بچوک با به‌ر چاو گرین یه‌که‌م:

شوپرشیکی دریز خایه‌ن ئه‌گه‌ر تا نو چینی ده‌کوژران یه‌ک ژاپۆنی بکوژرانایه‌، له سه‌ر ئه‌نجامی دوايي دا هه‌ر ئه‌وان ده‌مانه‌وه و قازانجیان بوو.. دووم:

مه‌سه‌رفی سه‌ربازیکی ژاپۆنی له‌ نزیکترین بنکه‌ی داگیرکه‌رانه‌یاندا له‌ چیندا، ده‌ به‌راهه‌ری مه‌سه‌رفی سه‌ربازیکی داگیرکه‌رانی کوردستاندا، له‌ به‌ر دابران و دووری وولاته‌کانی ئه‌وان و یه‌ک کیانی سیاسی و پیکه‌وه‌یی ئیمه و داگیرکه‌ران.. باریکی داگیرکردنی وه‌کو ئه‌وان، بۆ چه‌ند سالیکی پتر رانه‌ده‌وستا، به‌لام بۆ داگیرکردنی ئیمه مؤلگای سه‌ربازییه‌که‌ی لیژنه‌ نا له‌وئ. ئه‌مه‌ مانای ئه‌وه‌ نییه‌ که ئیمه سوود له‌و تاقی کردنه‌وه و هی تریش وه‌رنه‌گرین و هه‌ر ته‌واو بی که‌لکن بۆ کورد.. ئه‌مه‌ ته‌نها ئه‌وه ده‌سه‌لمینئی که گویزانه‌وه‌ی کویرانه‌و قۆپیه‌کردنی نیزیکترین بارو هه‌ل و مه‌رج و تاقیکردنه‌وه‌ی له‌ هی ئیمه‌ چوو، به‌ چ هه‌له‌یه‌که‌ماندا ده‌بات و سه‌روبن حسابمان چۆن لی تیک ده‌دات.. به‌ کورتیه‌که‌ی ده‌بی له‌ سوود وه‌رگرتن له‌ هه‌ر تاقی کردنه‌وه‌یه‌ک بارو و هه‌ل و مه‌رج و واقعی ماددی و مه‌عه‌نوی کورد پیش هه‌موو حسیییک خریت و ته‌نها له‌ سه‌ر بناغه‌ی ئه‌وان ئه‌و تاقی کردنه‌وانه‌ش سوودی لی وه‌رگیری و ئه‌وانه‌ بکریته‌ سه‌نگی مه‌حه‌کی گونجان و نه‌ گونجان و دروستی و سوود و به‌فه‌ری ئه‌م تاقی کردنه‌وه‌ یان ئه‌ویان. نه‌ک به‌ پێچه‌وانه‌ی (کورد داتاشین تا به‌ قالبی ئه‌و تاقیکردنه‌وانه‌دا بچیت)!

ده‌بی ئه‌و تاقی کردنه‌وانه‌ له‌ به‌ر یه‌ک بکیشینه‌وه‌ و ساز بکه‌ین به‌ جوړی به‌ کورد بکات و بۆ کورد بشی و ده‌ست بدات، ئه‌مه‌ له‌ رووی سوود وه‌رگرتنه‌وه‌یه‌وه‌ و به‌س،

ئەگىن ھەمىشە مەسەلە بىنەپەرتى و سەرھەكىيەكە مەسەلەى خۆمانە و زەمىنەى جموجۆل و چالاكى و ھەلس و كەوت و ھەمووتەعامولىك ھەر كوردستانە و كەرەسە و ھۆ و ئامانجىش كوردە! دەبىت ھەمىشە خۆمالى بىت و ئەو سوود وەرگرتنە تەنھا لە لايەنى دەولەمەند كوردنەو و كورت كوردنەوەى رىگاي دوور دەبىت زۆرىش دىتە بەر چا و ھۆش كە تاقي كوردنەوەى ئىمە تايبەت و زۆر "متفرد" بىت و لە ھىچ رويەكەو لە ھى خەلكى تر نەچىت ئەمە جگە لەوەى كە ھەموو تاقي كوردنەوەيك لە دنيادا لايەنى تايبەتى و "متفرد"ى خۆى ھەيە وەكو دەلەين" مېژوو دوو جارەن خۆى دووپات ناكاتەو. لە ھەموو حالەتەندا "أطلاق" كوردن لە مەسەلە بىنەپەرتى و سەرھەكى خۆمالىيەكانەو بەرەو دەرەو سەر ئەنجامى دروست دەدات و چەندايەتى و چۆنایەتى ئاويتە بوونى ناوہو و دەرەو پىويستىيەكانى خەبات و بارو ھەل و مەرچى ئەو رۆژە ديارى دەكات و ھەر بىر يارىكى پىشەكى خۆ جەراندن و خۆ تاساندنە..

ئەمە واو ھەموو تاقىكوردنەوەيەكەيش، چەندە سەرھەوتوو بىت، ماناي ئەو نىيە لە كوردستاندا سەرھەكەوئ و لە گەل خەباتى رزگاربخوانى كوردا دەگونجى.. پىش ھەموو شتى دەبى، جۆرو شىوہ و "ماھىە" تى كىشەو ئامانج و قۇناغە مېژووويەكەى ھەر تاقي كوردنەوەيكەى لەوەى ئىمە بچىت ئەو كاتە باسى گونجان و نەگونجان و جۆرو شىوہ و رىگاي سوود لى وەرگرتن دىتە ناو باسەوہ. ھەمىشە زەمىنەى كوردستان لە بناغەوہ مەسەلە بىنەرتىكەيە.. دەشبى پىشەكى و سەرئەنجامە زيان بەخش و ھەلە و ناتەواويەكانىش بەر چا و گىرئ، تا سەرھەتا ماكى ئەوانە وەدوزرئ و كۆمەلگەكەى لئ بە دوور بگىرئ.. ناشىبى مافى "فىتو" لە سەر ھىچ تاقي كوردنەوەيكەى سەرھەوتوو شىاو ھەبىت، لە بەر ھەر ھۆيەك و كىشەمە كىشەمى نىو دەولەتى و جىاوازى ئايدولوجى خەلكى نەھىنئىتە نىو مەسەلەكەى خۆمانەوہ.. بۆيە پىويستە مەرچى (لەگەل بەرژەوہندى وىست و "ئارەزووى دەرەوونى" كوردا بگونجى) بوارى ھەموو تاقي كوردنەوەيكەى بىت.. تا دار بەرەووى كوردستانىش وەستابى، بئ عەقلى و بئ بەرھەمىە دارخۆرما لە زاگرۆسدا بروئىن، چونكە ناروئ، بشروئ بەر نادات! بە گيان و دەرەوونمان ناكەوئ!!

ئىمە دەبئ بەو چاوە تەماشاي مەسەلەكە بەكەين كە "ئازادى و يەكسانى" ئامانج و مەبەستە! شتەكانى دىكە بە خۆشمانەوہ ھۆو رىگاي بۆ گەيشتتە ئەو ئامانج و مەبەستە! بۆيە چاكترين و كاريگەرتري و پتەو تري و خزمەتگوزارترين و كورت ترينيان ھەلدەبژىرئ! چ دەبئ چ نابئ لە حسيبى كوردايەتى و دلسۆزىدا تئ ناخوئىرئىتەوہ.. كەيش ئەمە بە ئەنجام دەگات!؟

تەنھا ئەو كاتەى (پىش ئەوہى ھەر شتى بىن كورد بىن)..

له كه له پوورى شوږشگيريمان

تا ږي نه كهون قه بيلي نه كراد
هه روا ده بنه خه رابه ئا باد
نه نوعى ملل له گه وره تا بچووك
خه ملىوه مه ماليكى وهك بووك
يهك به رگن و يهك زمان و يهك رهنگ
بى غه يبهت و عه ييب و عار و بى دهنگ
دونيا به هه وا ده خكان و ده يدهن
هه رچوونى مه راميانه ده يكه
هه ر كوردن نه گه رچى پاكي مه ردان
پامالى زه مانه مه حوى كردن
هه ر مانه وه بى نه وا و موظلوم
وهك بوومى خه رابه زار و مه شنوم
گه ر باعيتى نه م ده پرسى كامه
شه رطيك كه بو هه موو ته مامه
نه و شه رطه به كلي نيتفاقه
گه ر مه رعهش و وان و گه ر عيراقه

«حاجى قادرى كزيبى»

بانگی له سهنگهري پاسوکهوه

برا به زیوه ترسنوکه کهم!

سلاوی نازادی و یه کسانى، که نه پیت دهگات و نه تى دهگه ی..

دهمانه وئ له سهنگهري ئه و شه ره فه وه که به خو ی ره و نابینی دهنگیکت به گویدا دهین، به لکو ئی اجووله یه کی پیاوه تیت تیدا مابیت و دهمار بتگرئ! بیرت دهخینه وه که شوړش بالاترین شیوه ی چالاکی ئیجایی مروقه بو چه سپاندنی ره و او راستکردنی باریکی ئالوز و نا سروشتی نیو کومه ل.. به واتایه کی دیکه رسکانه له نیو ژاندا و خو ته رخان کردنه بو کومه ل، که سانی شوړشگیر ئه وانه ن له نزیکه وه و له ناو ناخی نازار و مهینه تیه کانی کومه لدا دهسوتین تا دهورو بهری خو یان پروون که نه وه، شوړشگیر دژی تاریکیه، بویه خو ی دهکاته دهسته چپله ی ئاگری پیروزی شوړش، ئه و له سهر بلندی فیرو نیعمه تی ژیا نه وه نه وه ستاوه “قه سی زلی بی باج” بکات وه زه خیره ی ئابروی بی شهرمی دووره په ریزی بو روژی لی پرسینه وه پاشه که وت بکات، ئه و شاخ و دوله سهر که شه کانی کوردستانی نه گوریوه ته وه به باوه شی قز کالیکى سوزانی، ئه و نان و دوی ماله جووتیاریک نادا به شاتو بریانی (کوردستانی سوید!!) ئه و نیگارو په نگی هه لژپکاوی گونده سوتا وه کانی کوردستانی مانای پیروزی مه زنی و خوړاگری کوردی ده داتی و دهمارو رگئ پیاوه تی و (کوردایه تی) تیدا ده جوولینی، نه ک رووخساری شاری بی توزو لیته ی ئه وروبا دهماری خاوکاته وه و زه خیره ی ئابروی رابردووشی لی به نیگایه بکریت!، شوړشگیر ئه و مروقه راست و بی پیچ و گری و ساز و سازگاره یه که سهر به رزی و نازادی به مهرگی خو ی ده کپریت نه ک ئاره زوو و فه رمانی هستی خاو و گیانی به زیو و وزه ی روخواوی هه زاران کیلومه تر له کوره ی خه باتی شه ره فدا دووری وه خات.. ئه و که سه یه که مه وقع و سهنگه ره که ی گه واهی مه ردا یه تی و پیاوه تی ده دات و پیویستی به به هانه و بیانوو گرو نییه..

شوړشگیرایه تی شه ره فیکى هینده مه زنه، که نه بهر هه موو که سی ده که وئ و نه هه موو که سیکیش شانی هه لده گری، ته نها ئه وانه ی که ژیان له خزمه تی نه ته وه که یاندا ده بینن و (زات) یان ئاویته ی (زات) ی نه ته وه که یان ده بیت ده توانن تا سهر ئه و شه ره فه بیاریزن، به لام ئه وانه ی ئه گهر به ریکه وت و دهستی قه در ئه و ناوه یان لی نرا یان پیا هه لبرژا، له گه ل یه که م به ره نگار بونه وه یاندا ده گه ری نه وه سهر

ئەصلى خۇيان و جەۋھەريان وەكو عەببيان دەكەۋىتە پروو.. خۇ ئەگەر بە حەيائى خۇيانەۋە دابىن بن و سەرى بەزىويان لە عاست واقع و ھەلگەۋتى قرچۇكىاندا داخەن، پياو سۆز و بەزەبى لى نەھاتوويان بەر چاو دەگرى و ۋەك نەبووان بەلاياندا رادەبورى، بەلام كە بى ئابروۋى گەيشتە ئەۋ ئاستەى كە دەستى چەۋرى خۇيان بە ديوارەكانى شۆرشدا بسوون و شوين پەنجەى تاوانيان لە سەر پەرەى سىپى دەروونى فراوانى شۆرشگىراندا جى بىلن، و بە بەھانە و بيانوى ھىچ پوچ لە مېشكى نەخۇشياندا بۇ داپۇشىنى بەزىن و ھەلاتن و گوشەگىريان گوش بەكن.. ئەۋ كاتە لەۋەش دەكەون ۋەك تاكىكى ئاسايى بى توانا و پشوو كورت جى لۇمە نەبن، بەلكو نەھىنگرىكى بە مانگە شەۋ ۋەر دەردەچن.. نەكەى ئەۋ خەيالە بە بىرى نەخۇشى خۇتدا رابوورينى كە كەسانىكى دلسۆز بۇ مەبەستى خويندن و تەۋاۋ كرىنى خويندى بەرز ۋەكو ئەركىكى مروقانە و مىللى خۇيان، يان لىرەۋە لە بەر پىۋىستى خەباتى سياسى بە پى ى پلانېك ھەندى شۆرشگىر بۇ ئەۋ گۆرەپانە تەرخان كراون.. نەك خۇيان و لە بەر ترسنۆكى و نەۋىراۋى ھەلگرتن بەر پرسىارى لە كونجى قەناعەتى فئشە سياسەتى ئەۋروپاۋە عوزرى شندر شندر لە خۇيانەۋە دەپچن.. نەكەى ئەمانە لە گەل خۇتان تىكەلاۋ كەيت، يان ئەمانە بەكەيتە پەنا باسارى ئابروۋى تكاوت!!

لايەك بە لاي كوردستاندا بەكەنەۋە! سەيرى ھەنگاۋى باشتان بەكن چۆن بە سەر لاشەۋ كفى ئالى شەھيداندا ھەنگاۋى بى شەرمانەتان ناۋەۋ نىشتمانە ئازىزەكەتان داۋەتە دەست قەدەر، ئەگەر سبەى خۇرى ئازادى كورد لە لوتكەى كەللەسەرى ھەزاران رۆلەى بە شەرەفى ئەم نەتەۋەيەۋە ھەلات، بە (سمۆكەن)ى ئەۋروپايىيەۋە دىنەۋە تا پەندى (گا دەيكاكەر دەيخوات) لە كوردستاندا تاقى بەكەنەۋە!

بىروا بفرەمومون ئەۋ جاشە خۇفرۆشانەى كە لە بەر دەرگاى داگىركەردا پاسەۋانى تەلارى زۆلم و زۇريان دەكەن، لە ئىۋە زۆر زياتر پىشكىان بەم خاكەۋە ھەيە. چ نەبى ئەۋان لە رۋە سلبىيەكەۋە كارىكى ۋا نامەردانە دەكەن كە دەمارى چەندانىك بىزۋىنى و دەستيان پى لە دنيا بەر بەدن. ئەى ئىۋە چىتان كىردۋە لە زىراندنى ناۋى كورد بەۋلاۋە؟! لىتان نا پرسن مل ئەستورىنە مىللەتەكەتان لە شەرى مان و نەماندايە ئىۋە لۇسە لۇسى چىتانە لىرە؟! چى ۋەلام دەدەنەۋە، سەر شۆر دەكەن! سەد حەيف بە (كورد)ى لە دايك بوۋە، بەلام سەرى زۆل بوۋە، ئەگىنە دەبوايە لە ناۋ سەراندا بوايە ...

برای کوردی ئەوروپایی!

ئەمە ژيان و واقعی پر شەرمی تۆیە، ئەگەر بایی ئەوەندەت فەر پێوە ماوە کە ناوی "مرۆف" و "کورد" ت لئ نەسراوەتەووە بێرەووە کوردستان، لە سوچیکدا چمکی بۆ نەتەووەکەت بگرە، دووبارە خۆت دروست کەرەووە، یان خۆت پاک کەرەووە، تۆ ئەگەر ئەو پیاووە بیت بپروا بفرموو بەعس دەست لە (زەعیف)ە ی سەر شوپ نادات، بپۆرەووە با خیزانەکەت (زەعیف)ە یە زیاد کەن، نەک یەکیکیان لئ بمرئ، چونکە تۆ مردووی بەشی زیندوو خۆری.. ئەمەش ناکەیت ناوی پاکي " کوردایەتی" و شوپشگیپ گلاو مەکە، چونکە کوردایەتی تەنھا ساحە یەکی کوردستانە و بەس.. شوپشگیپیش تەنھا سەنگەر یکی هە یە، ئەویش بەرەو پووی داگیرکەرە کە یە، پیاووەتیش خەسلەتیکی هە یە راست گویی و نەترسانە.. تا لە کوردستانیشدا نەبیت لەم سە شتە بئ بەشی واش بیت پەتی هەلخەیت خۆت بخنکینی پیاوانە ترە..

هیزی پێشمەرگە ی پاسوک

هەر بژین بۆ قسە ی زل!!!

قوتابخانه‌ی پاسۆك وانه‌ی چواره‌م

كۆلۆنيال و كۆلۆنياليزان / ئىستعمار و ئىستعمارنى كوردستان!

(ئىستعمار) يان (كۆلۆنياليزاسيون) به ناخىرى گيانيان به ماناى “ ئاوادان كردنه‌وه” ن! ئەمەش له‌وه‌وه هاتوه كه دەسه‌لاتدارىك يان كۆمە‌له خەلكىك كۆچيان دەكرده سەر زەمىنىكى غەيرى خۆيان يان دەستيان به سەردا دەگرئ و جئ دەگرئ و جئگير دەبوون و ئاوه‌دانيان دەكرده‌وه!

دياره هەميشەش له سەر حسابى دانىشتوانى ئەو سەر زەمىنانه دەبوو.. ئەگەر ژمارەى دانىشتوانيان كەم بوونايە يان ئەمان زياتر بوونايەو بۆيان سەرى بگرتايە، ئەو ئەو دانىشتوانەيان يان له ناو دەبرد، يان دەيانتواندەوه يان دەريان دەپە‌راندن.. هەر نەبوايە ژير دەستەيان دەکردن و دەيان چەوساندنەوه، ئەمەش مىراتىكى بەدى كۆنى دەست درىژى و چاو تىبرىنى هەقى خەلكى تر بوو.. له دەورانى كۆندا “ فىنقىه‌كان” كه گەلىكى “بازرگانى” پىشە بوون ناوچە‌كانى رۆخى دەريايى سپى ناوهراسيان گرتبوه ژير چنگ و ئەم ئاكارى ئىستعمارىيانە له‌وانه‌وه داكه‌وتووه، و دوايى يۆنانيه‌كان شوين پى ي ئەمانيان هەلگرتوه.. و دوا جار بۆ “ رومانیه‌كان” به مىرات ماوه‌تەوه كه ئىمبىراتۆرىتىكى ئىستعمارى گەوره‌يان له خۆره‌لات و خۆرئاوا دامەزراندوه له سەده‌كانى ناوهراستدا ولاتانى به دەسه‌لاتى دەريايى وهك “ ئىنگلىز و فەره‌نسا و پورته‌گال و ئىسپانيا و هۆلندا)، كه‌وتبونه داگيركردنى زۆربه‌ى سەر زەمىن و ريگا بازرگانى و دەريايه‌كانى جيهان به تايبه‌تى ولاتانى سەر ئوقيانوسى هيندى.. ئەمانه زۆر جار له سەر لاشەى ئەو گەله داگيركراوانه لى يان دەبوه هەراو پىكدا دەهاتن، بەره‌ بهره (پورته‌گالى و ئىسپانيه‌كان) پوكانه‌وه و ئەو دەسه‌لاته‌يان نەما، ئەوه‌ى مابووشيان له ژير سايه و چاوه‌دىرى ئىنگلىزه‌كاندا بووه هۆلنديه‌كانىش هەر وا.. فەره‌نساش به هۆى به هيزى و كۆكى هيزى دەريايى ئىنگلىزه‌كان پاش كىشمه كىشمىكى زۆر و خويناوى وهكو شه‌رىكى خوارده‌ستى ئىنگلىزه‌كان مايه‌وه و زۆر جارن له ترس و ته‌ماى رووسيا و ئەلمانيا ده‌ياندايه پال يەك.. تا دواى جه‌نگى جيهانى دووم كه ئەمه‌رىكا تونى در به هەردوو لاين بدات و يەك يەك ئەو شوينانه‌يان له چنگ دەربىنى و بىته به‌روگرى مىراتى سەرتاسەرى ئىستعمارى بەر له خۆى! و هەتا ئەوانىش بكاته نىمچه پاشكۆى سياسەتى خۆى ...

ئىستعمارى ئەمه‌رىكى له رووى شىوه و شىواز و ناوه‌پۆكيه‌وه جياواز بوو له ئىستعمارە كلاسىيه‌كانى كۆن، ناوى ئىستعمارى “ نوى” ى به سەردا بپرا، دياره له رووى خراپه‌وه له‌وان خراپترو به دەسه‌لاتره.

ئەمانە ناوہ بەر چاۋ و ھەراشەکانی ئیستعمارن، ئەگینا دەتوانین ھەموو جۆرە داگیرکردن و خۆسەپاندنیک بە ئیستعماریک دابنئین و زۆر جارن ئیستعمارگەرایی بچوک و یان بیچوو لەوانە ی تر دڕندەترو خەتەرتن (خواروی ئەفەریقا).. (ئیسرائیل).. (داگیرکەرانی کوردستان).. (أثیویا).. ھتد ھەرچەندە ئەمانە ی دوا ی دەیانەوی ناوی ئیستعمار تەنھا بە سەر ئەوانەدا دا بېرن کە ولاتانیکی گەرەو بە دەسەلاتن و داگیرکردنەکانیان لە دەرەوہی سنووری وولاتەکانی خۆیانەوہی، یان وەکو دەلئین پشت “دەریاین”! بەلام لە راستیدا جەوہەر و (ماھیەتی) ئیستعمار بریتیە لە داگیرکردن و خۆسپاندن و دەست کێشانە مافی خەلکی ترەوہ کە ئەمانە زۆر بە زەقی و دڕندانەتر لەوانە بەم کردەوہ ناردەوایانە ھەلدەستن..

دەتوانین ئیستعماریتی بە سەر چوار دەوراندا دا بەش بکەین..

۱ - دەورانی کۆن.. لە ئیستعماری فینیقیەوہ دەست پێ دەکات تا دروستبوونی ئیمپراتۆریتی رۆمانی، کەبکەو مەلبەندیان ولاتانی دەریای سپی ناوہراست بووہ ...

۲ - دەورانی ئیستعماری جیھانی: کە لە سەردەمی ئیمپراتۆریتی ئیستعماری رۆمانیەوہ دەست پێ دەکا تا دەورو بەری سەدە ی نۆزدەھەم، کە شەقلی زەقی ئەم ئیستعمارە لە بەر یەک کێشانەوہی ناوچە ئیستعماریەکان بووہ و پەل ھاویشتن بووہ بۆ ئوقیانۆسی ئەتلەسی و ھیندی و پاشان ئوقیانۆسی “ھیمن”یشەوہ pacific , بە تاییەتی پاش زیاد بوونی بزوووتنەوہی بازرگانی و دۆزینەوہی قارە ی ئەمەریکا، کە دەولەتانی (ئیسپانیا، پورتوگال، فرانسەو، ئینگلتەرا، و ھۆلەندا) شاسوارانی ئەم مەیدانە بوون، کە ئیمپراتۆریتی ئیسپانی زۆربە ی ھەرە زۆری قارە ی ئەمەریکای خواروو و ناوہراستی گرتبووہو پورتوگالیەکان لە بەرازیل و پاشان ئینگلترا و فەرەنساش کشانە ئەمەریکای سەر و روخەکانی ئەفەریقا و دەریای ھیندیان بەر چاۋ گرتبوو.

۳ - دەورانی سەدە ی نۆزدە و بیست: پاشان تاو سەندنی شۆرشی پیشەسازی و پیویستی دۆزینەوہی بازار بۆ کالا پیشەسازیەکان و مادە ی خام، پتر گیانی ئیستعمارگەریتی و پێ داکوتانی لەو سەر زەمینانەدا ھینایە پیش، کە ئەمەش بوو، ھۆی پیکداکەوتن بەرژەوہندی دەولەتە ئیستعماریەکان، جگە لە چەندین شەرپو ھەرای تەن بە تەن.. لەو ماوہیەدا بوہ ھۆی ھەلگیرسانی دوو گەرەوترین جەنگی جیھانی لە میژوودا، کە ملوینەھا مرۆف بوونە خۆراکی تەماع و زۆلم و ناردەوای ئیستعماریان.

۴ - ئیستعماری نۆی (نیو کۆلۆنیالیزم new colonialism)

سەر دەمی گەشە ی سەرمایەداری و راپەرینی گەلانی ژێر دەستە! کە روالەتی زەقی ئەم قۆناغە سەر بە خۆیی شکلی ولاتانی بچوکی کۆنە ژێر دەستە بووہ، کە بەچەندین ریشە ی ئابووری رۆشنیبری و پەیوہندی سیاسیەوہ بە ولاتە ئیستعماریەکانەوہ بە ستراوونەتەوہ، وەکو دەلئین ئیستعمار لە دەرگا دەچوہ دەرەوہ لە بنە بانەوہ دەھاتەوہ..

ئەمەش بە بەستنه‌وه‌ی ئابووری ئەم ولاتە بچوکانە‌وه بە سەرمايه‌و بازار و ئابووری سەرمايه‌دارانە‌ی ئەو ولاتە ئیستعمارپانە‌وه‌یه. که له راستیدا ئیستعمار هه‌مان مه‌به‌ست و خوازی خۆی به‌ریگایه‌کی ناراسته‌و خۆی به‌ستنه‌وه‌ی بازار و ئابووری و رۆشنییری ئەو ولاتانه‌وه به‌خۆیه‌وه، جی به‌جی ده‌کات!

دیسانه‌وه ده‌توانین چوار جۆره شیوه‌ی ئیستعمارپانه‌ دیاری بکه‌ین که چوار ریگان و ده‌چنه‌وه سهر رۆخانه‌یه‌ک، یان چوار شیوازی ئیستعمارپانه‌ن، که ههر یه‌که‌یان خه‌سله‌ت و تایبه‌تکاری خۆی هه‌یه‌و ههر ئیستعمار‌ه‌ی پیره‌وی یه‌کیکیان ده‌کات:

۱ - ئیستعمار‌ی ئابووری: که شه‌قلی تایبه‌تی و به‌رچاوی ئیستعمار‌ی ئینگلیزی بووه، به‌ده‌ست به‌سه‌راگرته‌ی ژیا‌نی ئابووری و سهر چاوه‌ی ئابووری ولاتانی ژیر ده‌ستی بووه. یان به‌ستنه‌وه‌ی ئابووری ئەو ولاتانه‌ به‌سەرمايه‌و ئابووری ئینگلتراوه. نمونه‌ی ئەمانه‌ له هیندستان و ولاتانی که‌نداو و عیراق و هه‌ندئ ولاتی ئەفه‌ریقا بوون.

۲ - ئیستعمار‌ی رۆشنییری: که فه‌ره‌نساویه‌کان پیره‌وی ئەم ریگا و شیوازه ئیستعمارپان کردوه به‌وه‌ی ژیا‌ن و بوونی رۆشنییری و ولاتانی ژیر ده‌ستیان به‌ستوته‌وه به‌ رۆشنییری فه‌ره‌نسیه‌وه که له‌م ریگایه‌وه پابه‌ندی و پاشکویی ئەو ولاتانه‌یان پاراستوه، هه‌تا دوا‌ی رزگار بونیشیان له‌ “جزائیر” و ولاتانی سه‌رووی ئەفه‌ریقا و لوبنان و هه‌ندئ ولاتی ئەفه‌ریقایی.

۳ - ئیستعمار‌ی جی نشین: که ئەمانه راسته‌وخۆ ئەو ولاتانه‌یان داگیرکردوه و تیبیدا جیگیر بوون خه‌لکی نیشتمان‌ه‌کیان ده‌رپه‌راندوه! زۆر جارن ئەمانه پاشماوه‌ی یه‌کی له ئیستعمار‌ه‌کان بوون یان سه‌ره‌نیزه‌ی ئەوانن له ناوچه‌کاندا. ئەفه‌ریقای خواروو، روسیا ئیسرائیل!

۴ - ئیستعمار‌ی سیاسی: که ئەمه شیوه‌ و شیوازی ئیستعمار‌ی نوینه‌ له ئاخه لیوه‌ی سه‌ده‌ی بیسته‌مدا، ئەویش به‌به‌ستنه‌وه‌ی سیاسی ده‌سه‌لاتاری ولاتیک به‌سیاسه‌تی یه‌کی له ده‌وله‌ته. ئیستعمار‌یه‌کان.. کوریای خوارو و ، قیننامی خواروی، “جاران” ، سعودیه، ئوردن.. زۆربه‌ی رژیمة کۆنه‌په‌رسته‌کانی جیهانی، که ئەمه‌ش ژاکاری ئیستعمار‌ی ئەمه‌ریکه‌یه له‌م سه‌رده‌مه‌دا... خانه‌ی کورد و داگیرکه‌رانی چیبیه و کامه‌یه له‌م دابه‌ش کردنانه‌دا!!

له‌ کۆنه‌وه‌ نه‌ته‌وه‌ی کورد له‌ به‌ر شالاو و په‌لاماری داگیرکه‌رانی دوژمنانیدا بووه ، له‌ دوا‌ی رمانی ده‌وله‌تی ماده‌کانه‌وه، که‌وتوته ژیر چه‌پۆکه‌ی ده‌وله‌ته‌ فارسیه‌ یه‌ک له‌ دوو یه‌که‌کان.. پاشان ئەمه‌ویان و عه‌باسیان. دواتر کوردستان ژیر ده‌سته‌ی دوو ده‌وله‌تی گه‌وره‌ی سوننی و شیعی (عوسمانی و سه‌فه‌وی) بووه، پاش جه‌نگی جیهانی

یه که میش دابهش کراوه به سهر چوار دهولهتی دروست کراوی دهولهته ئیستعماریه کان که “تورکیا و ئیران و عیراق و سوریا” ن ههتا ئیمرووش ئه و ئیستعماریه داگیرکه رانه له سهر کوکه سنگی کوردن..

له هه مووش به دتر، داگیرکه رانی کوردستان ههر چوار جورو شیوازی.. ئیستعماریه که یان له یهک کاتدا له خۆدا کومهل کردوتهوه و زور به درندانه ترو خراپتریشه وه..

۱ - ئیستعمارانیکی ئابوورین، نهک ههر وهک به ستنه وهی ئابووری کوردستان به مانه وه، به لکو به تالانبردنی بهر و بووم و سامانی کورد و به کارهینای به شیکی زوری بو تواندنه وهی کوردا!

۲ - ئیستعمارانیکی رۆشنیرین و گلاو تریش، که نهک ته نهها رۆشنیریی و که له پورو ژیا نی رۆشنیریی کورد به وانه وه ببه ستنه وه به لکو زمانی کوردی له تورکیا دا ههر که ده غه یه و له “ئیران و سوریا” دا ریی پینادری نوسین و خویندنی پی بکریت و له عیراقدا به شیوازی ده تاسیتری!..

۳ - ئیستعمارانیکی جینشینیی، نهک ته نهها وهک خواروی ئه فه ریکا و رۆدیسیا و ئیسرا ئیل به وه ده ست هه لگرن نیشتمان هه که مان داگیرکه ن به لکو سیاسه تی (کردنه تورک - تتریک..) (کردنه فارس - تفریس) (کردنه عه رهب - تعریب) و (حزام العرب و حزام الاخضر) یش پی ره و ده که ن و دانیش توانی کورد له مه له بندو شوینه میژوو یه کانی خویاندا در ده په رینی و راده گو یزیته وه له جیبان (تورک و فارس و عه رهب) جینشین ده که ن..

۴ - ئیستعمارانیکی سیاسی، نهک ته نهها وهکو ئه وانه ی دنیا به وه ده ست هه لگرن که سیاسه تمان به خویانه وه به ستن، به لکو خویان راسته وخو حوکمان ده که ن.. هه تا (خودموختاری و خودگهردانی و ئوتونومی) یه شریکمان پی ره و نابینن که هه ندی کارو باری خۆمان له ژیر چاودیری ناوه ند و ده سه لاتی مه رکه زی دا بگرینه ده ست!! ههر سه ریش هه لبرین “یاخی بوو” و “تجزئه ته له ب” و “کو نه په رست” و “کافر” و “شوقینی و” دژ “عه رهب و فارس و تورک” ین!! سه یر له وه دایه هه ندی خو فرووش و به ناو کوردیش وا خه سینراون هه مان سازی ئه و داگیرکه رانه لی ده دهنه وه..

جه ماوه ری به شه ره فی کورد.. به م جوره ده بینن که “ئه مه ریکا” و “ئیسرا ئیل” و رۆدیسیا و ههر چ ناوی نیو قامووسی ئیستعماری کۆن و نۆی هه یه له م داگیرکه رانه و ئیستعمارانه ی ئیمه درنده ترو پیاو خراپ ترو گلاو ترن..

که وا بی ئیمه خاوه نی پیروژ ترین و دروستترین وره واترین مه سه له ین.. و ئه وه ی له سهر ئه م قه واره نا په سند و نا سورشتی و ئیستعمار گه ریا نه ی کوردستان هه لبداتی یان گیل و خو فروشه.. یان شه ریکی ئه وانه.

ته عریب

له ئاسمانه وه نه هاتووم
من میوان نیم
من میوانی
سینه ر قورسی کوردستان نیم
به ر له میژوو
ئاگرینک بووم لیره دهر بووم
به ر له میژوو
ئاگرینک بووم لیره هه لیبووم
بارکه ن برۆن
کانیا وه کان جگه له من
که سیکى تر تیر ناو ناکه ن
بارکه ن برۆن
زهوی ئیمه
دانی ئیوهی ئی شین نابی
میگرى ئیمه
له ژیر پیی گاران ه کانتان
وهک ئاگرن
تا دارتووشمان یاخی ده بن
جۆلانه یهک بو منائتان راناگرن
بارکه ن برۆن
میوهی دره خته کانمان کانه
ئاومان سویره
ههنگوینمان به دهمتان تانه
بارکه ن برۆن
بارکه ن برۆن

«تیشکی له خۆری کوردایه تی»

دیریک له داستانی به چکه شیرانی نه ته وهی.....

هموو رۆژی له کوردستانی خویناویدا له سهنگه ریبیر ناموس و شکوی شۆرشگێپیدا به چکه شیرانی کورد جهنگاوهرانی نه ته وهی کوردی راپه ریبو داستانیکی تۆمار ده کهن. رۆژیک دادی که ئەم کپی و بیدهنگییه مردوو ئاساییه ئیمرو له ئاست نه بهردی کورددا ببیته زریان و بیری مهنگ و ههستی سستکراو و ویزدانی نووستووی ئەم دنیا به رهژوه و هه ندپه رسته بشله قینی و ئەفسانهی کوردایه تی ببیته نمونه ترین قوتابخانهی شۆرشگێپی و بیهاوتایی.

له م ژماره دا دیریکی ترتان له و داستانه پیشان ده دهین که له پال دیره پرشنگداره کانی هیزه شۆرشگێپی و دلسۆزه کانی تری کوردستاندا ئاویته ی یه ک ده بن. و دهنگی ئەوه یان لئ بهرز ده ببیته وه ئەهی شۆرشگێپان با پیش ئەوهی هه ر شتی بین کورد بین..

۱- له ئیواره ی نه ورۆزدا دهسته ی شه هید (فه رهاد خه فاف) بازگه یه کیان له سه ر جاده ی عه ربه ت - سلیمانی دانا و بۆماوه ی کاتژمیریک ریبازی شۆرش و بیری کوردایه تیان بۆ جه ماوه ر شیکرده وه.

۲- له شهوی ۸/۷ ی ۱۹۸۱/۴ دهسته ی شه هید (ملازم حه مه شه وقی) چوونه شاری سلیمانیه وه پاش ئەوهی چه ند جاش شه عبیه کیان ته مبی کرد و به لینی ئەوه یان لیه رگرتن که ده ست له خراپه هه لگرن، گه رانه وه شوینی دیاریکراویان.

۳- شهوی ۱۳/۱۲ ی ۱۹۸۱/۴ دهسته ی شه هید (کامیل شه فیق) چوونه سه ر مالی هه ندی خۆفروش پاش ئەوهی ئاگاداری که سوکاریبیان کرا که ئەمه دوا هه لیانه و ئەگه ر ده ست له خراپه هه لنه گرن به رده ست که ون به تاوانی کوردکوژی ده دریته دادگای شۆرش و به سه زای مه رگ ده گه یه نرین... پاشان دهسته که هه لسا به بلاوکردنه وهی بلاوکاره کانی حیزب و وپسته ری شه هیدان . له گه رانه وه دا تووشیان بوو به هیزیکی «قوات خاصه» وه که بۆماوه ی کاتژمیریک پیکداهاتن. سه ره ئه نجام ۳ له سه ربازانی داگیرکه ر کوژران و دوانیش برینداربوون. به چکه شیره کانی بیری نه ته وه ییش به سه لامه تی گه رانه وه.

۴- رۆژی ۱۹۸۱/۴/۱۷ ئاوا ته دیرینه ره وا که ی جه ماوه ری نه ته وه که مان ها ته دی کاتی که سه رباز و جاشیکی زۆر گه مارۆی دهسته یه ک له پیشمه رگه کانی یه کیتی نیشتمانی کوردستان و حیزبی شیوعیبیان دا بوو، هاو بییرانی ئیمه ش که له گه ل برا پیشمه رگه کانی حیزبی سۆشیا لیستی یه کگرتووی کوردستاندا له و ناوچه یه پیکه وه بوون، چوونه فریایان

و پاش شەرىكى چەند سەعاتى تۈنلەپ بە وردە و گىانى كوردانە سوپاي داگىركەر و جاشە خۇفۇشەكان راونىنەوۋە ناو مۇلگاكانى خۇيان . لەگەرەنەوۋەدا ۵ ھىلىكۆپتەر دايان بەسەر ھىزە ھاوبەشەكەدا.. ھەرچەندە كۆى شەھىدانى ھەموو ھىزەكان ۹ شەھىد بوو، بەلام ئەو قوربانىيە لە ئاستى ئەو گىانە پىرسۆز و ھاندەرە جەماوۋەرىيەدايە كە گەيشتىبووۋە ئەوۋى خەلكى ناوچەكە لە خۇشياندا ھاوبەش برا پىشمەرگەكانيان دەكرد.. ئەم ھەوالە بەجۇرىكى وا لەلايەن جەماوۋەرى كوردەوۋە پىشۋازى لىكرا، كە خويىنى ئەو شەھىدانە بوونە زەماوۋەندى يەككىتى رىزەكانى كورد و ھىزە شۇرۇشگىزەكان باوكى شەھىدى نەمرمان كاكە (دۇشاد ئەحمەد ھەمەئەمىن) كە ھەوالى شەھىدبوونى تاقە كورەكەيان پىنگەيان، دەيووت: كوا پىشمەرگەى يەككىتكوان ھى شىوۋىيەكان؟ كوان ھى سۇشالىستىيەكان ئىوۋە و ئەوان «دۇشاد»ى منن. دە لەئاستى ھەستىكى وادا ئىتر چەربەست و عوزرىك ماوۋە؟ تا ھەموو ھىزەكانمان يەك نەخەين.. با شاكار و داستانى ئالان و ھاسل لە ھەموو گۇرەپانەكانى كوردستاندا نوئى كەينەوۋە.. بادەدەستى برايتى و ھاوكارى و ھاوسەنگەرى لە نىو دەستى يەك نىين.. با پىشەكى ھەمووان كورد بين. ئىدى پاشان چ دەبين و نابىن مەسەلەيەك نىيە.. با ويست و خواستى جەماوۋەر بەئىنەدى. ئىمە لەم ھەنگاۋەدا ئامادەگى تەواۋى خۇمان دەردەبىرىن بۇ ھەرچۇرە ھاوكارى لەگەل ھەموو ھىزە شۇرۇشگىزە رەسەنە دۇسۆزەكانى كورددا ھەموو تۈنلەپ دەخەينە خزمەت ھەر كارىكى ھاوبەش و ناوكۆيى..

زىانى دوژمن زۆر بووۋە كە لە بلاوكرائەكانى دىكەدا باسكراۋە.

۵. شەۋى ۲۰/۱۹ ى ۱۹۸۱/۴ پاش ئەۋەدى ھەوالى ئەۋە گەيشتە ھىزەكانمان كە بەرزانى براى سەدامى خويۇرئىز و چەند ۋەزىرىكىكى خۇفۇش ھاتتۇنەتە سلىمانى بۇ تەدى لەناۋجەرگەى مۇلگاكانيان دەستەى شەھىد (كاكە فەتاح) چوونە سەر بۇسەيەكى قۋات خاسە لە نىزىك سەراى سلىمانى پاش شەرىكى دوو كاتۇمىرى زىانى داگىركەر بەم جۇرە بوو: كۈشتىنى ۴ قۋاس خاسە، بىرىندار بوونى ۲ سەرباز. لەگەرەنەوۋەشدا چوونە سەر مالى چەند جاش بەلاشكىكى خۇفۇش تەمبىيان كوردن. دەستەكە بى زىان گەرەنەوۋە.

۶. شەۋى ۲/۱ ى ۱۹۸۱/۵، دەستەى شەھىد (عومەرى سالىح مەنسور) چوونە سەر ئۆردۈگى زۆرەملىكى كەناروى و جەماوۋەرەكەيان بۇ ماۋەى كاتۇمىرىك كۆكردەوۋە و رىبازى شۇرۇش و كوردايەتبيان بۇ شىكردنەوۋە پاشان خۇفۇشكىك بەناۋى بىكەرەلى بەگ بە سزايان گەياند.

۷. شەۋى ۳/۲ ى ۱۹۸۱/۵ دەستەى شەھىد (ملازم ئەحمەد مەمەد) چوونە ناو شارى سلىمانىيەوۋە لە ئەنجامدا ئەم خۇفۇشانەيان گرت: «بۇرھان شەرىف

قادر، مستهفا حسین مەحمود»، فەرمانبەر لە ئەمینداریتی گشتی کاروباری گشتی بەرپۆه بەرایەتی ئابووری و دارایی. «سالار شیخ مەحمود» جاشی عوسمان ھۆکل. ئەمانە درانە دادگای شوپش.

۸-دوو پێشمەرگە ی قارەمانی دەستە ی شەھید(ملازم حەمەشەوقی)رۆژی ۱۹۸۱/۴/۲۷ چوونەو شاری سلیمانی بۆ ئەنجامدانی ھەندێ ئەرکی دیاریکراو لە ئەنجامدا ئەم کارانەیان بە ئەنجام گەیاند:

۱- لەو رۆژەدا لەگەرەکی داروفا لە دوکانی پینەچیە کدا ئەفسەرێک و دوو سەربازیان کوشت.

۲- پۆژی ۱۹۸۱/۴/۲۸ لە کاتژمێری شەش و نیویدا لەگەرەکی چوارباخ سیدارەیان بەسەر تاوئبار «پەزا» ی جاش شەعبیدا جێبەجێ کرد.

۳- لەھەمان رۆژدا نارنجۆکیکیان لەخوار مائی پارێزگەرەو خستە ناو جیبیکی سەربازییەو کە نائب ظابطیک و ۳ سەربازی داگیرکەیان تیدا کوشت.

۴- لە شەوی ۲۹/۲۸ ی ۱۹۸۱/۴ دا و لە کاتی گەرەو ھەیان بۆ بنکەکەیان تووشیان بوو بە بۆسەکیقوات خاسە وە پاش شەپیکی دلێرانە ۲ سەربازی داگیرکەریان کوشت و یەکیکیان بریندار کرد. خوشیان بەسەلامەتی گەرەو ھەیان خۆیان.

دەستتان خوش قارەمانە دلێرەکانی کورد.. بەرخۆداربن بەچکە شیرانی «پاسۆک» جقلی چاوی داگیرکەرانی کوردستان لە ھەر شوینی ھەن و لەھەر بەرگیگان، دەست لە داگیرکەران و خۆفرۆشان مەپاریزن. تا کوردستانی نیشتمانمان لێ پاک دەکەینەو. پەلامار دەن تا دەگەنە « کوردستانیکی ئازاد و گەلێکی یەکسان».

تاریک و پوون

تاریک - ئەو یاخیبوونەى پینج ساله له ناوچهکانى پوژههلاتى تورکیا(مههست کوردستانی بهزور بهستراو به تورکیاوهیه)دریژهى ههیه، تا ئیستا نیوهى هیزی خوی له دهست داوه..له م ولاته دا تهنها نهتهوهى تورک مافی ئەوهى ههیه داواى مافی نهتهوایهتى و رهگهزى خوی بکا و هیچ رهگهزى دیکه ئەو مافانهى نییه.

عیصمهت ئینونو

سهروکی حیزبى جهمهورى تورکی/پوژنامهى ملت ژماره ۱۶۲۶ ئابى ۱۹۳۰/ له کوردستان و کوردهوه

پوون: ئەگەر تا سالیک پاش ئیمزاکردنى ئەم پهیمانه کوردهکانى دانیشتووى ئەو مهلبهندهى که له بهندى ۶۲ دا دیاریکراوه. بهکومهلهى نهتهوهکانیان راگهياند، که زوربهى دانیشتوانى ئەو مهلبهنده دهیانوهى له تورکیا جیاپبنهوه، ئەنجوومه نیش دانی بهوه دا نا که ئەوانه دهتوانن سهربهخۆ بژین و پاسپاردهى کرد که سهربهخویان بدیترى، تورکیا له ئیستاه دهسه بهره دهی که پاسپاردهیه قبول بکا و له هه موو ههقیکی خوی لهو مهلبهنده دهست هه لگرى...

بهندى ۶۴، پهیمانى سیقه ر ۱۰ى ئابى ۱۹۲۰

تاریک: هیندیك له ئیوه ئاکارى خراپى حکومهت و پارێزگارى خهلافهتتان بو ئەم راپه رینه کردۆته بیانوو، بهلام هه مووتان له سه ر دامه زراندى کوردستانیکی سه ربه خۆ یه ک دهنگ بوون، بۆیه ده بی بمرن!!

سهروکی دادگا قه ره قوشکه ی تورکیا که فرمانى له سیداره دانی ۵۳ پالهوانى شوړشى ۱۹۲۵ دا... ۲۸ ی حوزهیرانى ۱۹۲۵

پوون: دهتوانین بلین هیزی پالیپوهنه ر بو راپه رینی ۱۹۲۵ ههروهک هه موو ئەو راپه رینه ی له سه ره تای سه ده ی بیسته مه وه تا شه ری دووه می جیهانى هه لگیرسابوون.. تیکۆشان بو دامه زراندى دهوله تیکی سه ربه خۆی کورد و دابینکردنى مافه نهتهوایه تیهکانى گه لی کورد بوون.

د. عه بدولرهمان قاسملو له « کوردستان و کورد» هوه.

هه ر بژین بو کورد

چيروكى كورت

منالەكان !

ئەي بى لانه ژين تالەكان
شەو لە خەوما رىئوارىك بووم
بۆ بارەگای يۆتان دەچووم
كە دەروازەكەي قووتى دام
رەشم بينى ئالاي هەبوو
سپىم بينى ئالاي هەبوو
هەرچىم بينى ئالاي هەبوو
قىزاندىيان
ئەي بى ولات بۆ دەرەو
ئەي بى ئالا بۆ دەرەو
منىش گووتەم
مەقىيىنن
كە دەچمەو
ئەم چيروكە
بۆ مندانان دەگىرمەو

مالاوا

+ يەكگرتتەۋەي كوردستانى گەۋرە جياخۋازى يە يان يەككىتى و زىگارى؟! +

ۋە نەبى جياخۋازى تاۋانىك بىت، كەس بەر لە ئىمە بە خۇي رەۋا نەبىنىيى يان “بدعە” يەك بىت و كورد بە دژى وىستى گەلان و مەنتقى مىژوو مىلى رىي گرتىي.. جياۋونەۋە و جياخۋازى ئەۋ رىبازە مىژۋويەي شۆرپىگىرە مەرۋف دۇستانە يە كە گەلانى ژىردەستە و چەۋساۋەي شەتەك دراۋى قالب و قەۋارە يەكى سىياسى دوژمنكارو سەپىنراۋ گرتوۋىانەتە بەر، بۇ راستكردنەۋەي بارو دۇخىكى ناسروشتى و چەۋت و ناھەق.. بۇ چەسپاندنى ھاۋسانى و بەرابەرى گەلانى دىنا و پاكتاۋكردنى يەككىك لە دىنگە ھەرە دزىۋەكانى ژيان و پەيوەندى نىۋ گەلان.. ھەنگاۋىكى زانستىانە و دروستانە بوۋە بۇ خۇش كردنى زەمىنەي پتەۋ و بە پىت بۇ ھاۋكارى و ھەلكردن و گوزەرانى سروشتىايەتى ھاۋشانى نىۋ گەلان.. لە سەرتاسەرى مىژۋوۋەي و تا ئىمپرۇش و تا يەك جولانەۋەي زىگارىخۋازىش لە بەر ئەۋ ئەركە پىرۋزەدا بىت، دروستترىن و شۆرپىگىرتىن و پىرۋزىرتىن و مەزىنترىن چالاكى و ھەۋلى خىر خۋايانەي مەرۋف دەبىت.. ھىچ بزۋوتنەۋە و خەبات و ھەۋلىك ناگاتە ئەۋ ئاستە پىرۋز و بلندو خۇنەۋىسانە خىرخۋايانەي كە تىشكى زىرپىنى ھەموو چىن و دەستەۋ تۋىژو كون و كەلە بەرىكى كۆمەلگا بگىرتتەۋە، ھەرچەندە ئەم تىشك و رەنجە لە يەككىكەۋە بۇ يەككىكى تر جيا بىت و چەندايەتى و چۆنايەتىشى جيا بىت.. لە راستىدا بەردى بناغەي ھەر ھەۋل و كۆششىكى ترى سىياسى و كۆمەلەيەتى گەلانە و بى ئەۋ بناغەيە و بە ئەنجام دانى ئەۋ ئەركە ھەموو پىۋىستىەكانى ترى كۆمەل بن بۇش و بى بناغەن و بى بەرھەم و كۆشكى ۋەھمى دروست كردنە لە بۇشايى ھەۋادا!!!

دەبى داگىركەرانى كورد چەند درندە و بى ئابرو بن و خۇفروشانى نىۋ خۇ چەندە سوک بن و ناۋەراست رەۋانى خۇبەدەسەۋەدەر چەندە ترسنۆك بن، تا ئىمە ئاۋا ناچارانە بەرگى لە “پىرۋزىرتىن” و “شاكارترىن” كار و ئەركى مەرۋفى كورد بگەين و ۋەكو تاۋانبارىكى “بى تاۋان” لە قەفەزى تاۋانبارى داراي گرین، تا بى تاۋانى ى و بى سوۋچ و گوناھى بە ئىسپات بگەيەنن؟!؟! لە كۆيشدا؟!؟! لە كوردستانى لەتلەتكراۋ و داگىركراۋ و لە نىۋ نەتەۋەي كوردى ژىر دەستە و چەۋساۋەدا!!! ئەمە “جياخۋازى” و تەجزئە تەلەبى “يە، كە بۇتە دىۋ و كوردى پى دەتوقىنن و جى ى شانازى و مافى بى چەند و چوونى ھەموو نەتەۋەكانى دىنايە، كورد نەبىت!! لە ناۋخۇشدا بۇتە پلار و تۆۋمەت و تاۋان دەپپىچرىتتە مىلى شۆرپىگىرە راستەقىنە

نه ته وه بیه کانی کورد! به دویدا "ته سک بیئی" و "ته نگ نه زهری" و "دابراو" و "انعزالی" و "ده مارگیری" و ناوه ناوه له گیلیه تی و نه زانینه وه "شوڤینی تی" به رووی سووری کورد په روه راندا کاویژ ده که نه وه.. و خه لکیکی ساویلکه و ساف نیه تیش به دووی خویاندا په لکیشی ئه و هه لډیره بی ئابرووییه ده که ن!!

نگه ر گریمان "جیاخوازی" کاریکی چهوت و کونه په رستانه و دژی مه ننتقی میژووش بیټ، که تاکه یه ک به لگه و یه ک بیټ راستیژی تیدا نییه...

- ئایا رزگاری و یه کگرتنه وه و سه ربه خوی، کوردستانی گه وره، جیاخوازیه - به رووه دزیوه که یدا - یا رزگاری و یه کیتی یه!؟

- ئایا "مافی دیاری کردنی چاره نووسی کورد" به دهستی رۆله کانی خوی و به پیی یاساو دهستوری نیو دهوله تان و ری و شوین و ریچکه ی میله تانی تر.. ده رچوونه له خه تی میژووی میله تان و ئیراده ی نه ته وه و به رژه وه ندی مرقایه تی و په وتی میژووی گه لان و دهستوری میژوو.. یان پیاده کردنی ئه و خه ته و جیبه جی کردنی ئه و ئیراده یه و به دیهیتانی ئه و به رژه وه ندیه و په ووت و دهستوره یه!؟

- ئایا بوونی کورد به (دهوله ت) و گه یشتنی به (کیانی سیاسی سه ربه خوی) ئازادانه ی خوی، به پیی هه موو فرمایشته کانی ئاسمانی و فه له سه فه کانی ئه رزی، زیان به (برایه تی نیو گه لان) و (یه کیتی میله تان) و (هاوخه باتی) و (هاریکاری) و ژیانی نیو گه لان ده گه یه نی و له تی ده کات و له گریژهنه ی ده بات!؟.. یان ئه و برایه تی و (یه کیتی) و (هاوخه باتی) و (دوستایه تی) یه به وتتر و قایمتر و سروشتیتتر و دهوله مه ندر ده کات و زه مینه و بناغه ی له بارو به توی بۆ ده رخیستی!؟

- ئایا (هاوسانی) و (یه کسانی) و (هاوشانی) و (هاوتایی). کورد له گه ل گه لانی (عه رهب و تورک و فارسدا) و گه لانی تریش، (ده ست دریژی) و (ته ماع) و (مشه خوری) و (زه وتکردنی) ماف و په و او سامان و بوونی ئه وانه ... یان گێرانه وه ی هه ق بۆ (خاوه ن هه ق و دهستی دز برینه)!؟

- ئایا داواکاری په وای کورد بۆ بوونه دهوله ت و یه کگرتنه وه ی کوردستان، دابراندن و بچراندن و جیاخوازی و ته جزئه ته له بی (نه جه ف) ه. له به غدا و (شیراز) ه له (تاران) و (ئهسته مبول) ه له ئه نقه ره و (حه له به) له (دیمه شق).. یا یه کیتی و پیکه وه نوو ساندنه وه ی (که رکوک) و "کرماشان" و (ئه سه که نده روونه) و "قامیشلی" یه!؟!

ئایا ئه مه "یه کیتی" و "یه کگرتنه وه" یه، یا جیا کردنه وه و په ل په ل کردن!؟
ئه گه ر جیا بوونه وه ش بیټ، ئه ری جیا بوونه وه له "سه پاو" و "ناهه ق" و "زۆر" و "زۆره ملی" چ عه یب و تاوانیکی تیدا یه!؟